

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการ สุขภาพเด็กวัยเรียนใน โรงเรียนและชุมชน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษา กับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้แทนผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนในชุมชน ประกอบด้วย 1) พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ตัวแทนของครอบครัวของเด็กนักเรียน 2) ผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องงานกับสุขภาพเด็กนักเรียน 3) พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 4) ผู้นำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) แกนนำชุมชน 6) ผู้แทนองค์กรอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน ประชาชน จาก การสุ่มตัวอย่าง 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว ทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดละ 1 ตำบล ที่มีพยาบาลวิชาชีพให้ความร่วมมือในการวิจัย มีโรงเรียนในพื้นที่ และยินดีร่วมประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สุ่มหมู่บ้านหรือชุมชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 3 หมู่บ้านและ 2 ชุมชน ทำ การวิจัยโดยการจัดทำเวทีประชาคม การสะท้อนข้อมูลให้กับตัวแทนสถาบันต่างๆ การสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 5 คน ที่ผ่านการอบรมทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา การทำกิจกรรม การสังเกต การสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีให้ข้อมูล จากหลายแหล่งร่วมกัน (Triangulation method) และการสะท้อนข้อมูล (Reflection) ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ ยืนยันความถูกต้อง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการสุขภาพเด็กวัยเรียนใน โรงเรียนและในชุมชน องค์กรหลักที่สำคัญใน ชุมชน ได้แก่ โรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการด้านสุขภาพเด็กวัย เรียนผ่านทางกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ การจัดการสุขภาพที่พบ ได้แก่ การจัดการด้านโภชนาการ การออกกำลังกาย พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การดำเนินการป้องกัน โรคไข้เลือดออก สุขภาพอนามัยของเด็กใน โรงเรียน และการแพร่ระบาดของสารเสพติด

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการสุขภาพเด็กวัยเรียนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนการพัฒนาโดยนัดประชุมผู้นำชุมชนเพื่อทราบปัญหา หรือ สถานการณ์สุขภาพของชุมชนที่ได้จากการทำประชาคมและสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนองค์กร, ร่วมกัน วิเคราะห์สาเหตุกำหนดแนวทางแก้ไข ,ร่วมกันกำหนดการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาตามโดยกำหนดเป็น นโยบายสาธารณะ,การดำเนินกิจกรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและทำการประเมินผล เมื่อเกิด กระบวนการพัฒนาทำให้ชุมชนเรียนรู้จักการพัฒนากระบวนการสุขภาพ โดยชุมชนและสอดคล้องกับ ความ ต้องการของชุมชน เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพ กลุ่มต่างๆต่อไป

This Participatory action research aims to study and develop “Health management model for the school children in schools as well as communities” on the basis of community participation in the eastern region of Thailand. Samples are the corporate representatives of several organizations, who involve in health care for school children in the communities, included 1) parents, guardians, and family representatives 2) school directors and respective teachers 3) nurses and public health staffs 4) leaders of local government 5) community leaders 6) leaders of other organization. Rayong and Sakaew were random, and then selected one sub-district from each of them where the professional nurses (who are responsible for school health) participate and cooperate willingly for this research. 5 village areas in both sub-districts were random. Community forum, data reflection, and in-depth interviews was done by the researcher and her helpers who were trained. In order to verify the accuracy of the data used triangulation method and reflect that data back to related persons. The Content analysis was done. The results are as follow...

1. According to the study of health management in the communities, the outstanding main organizations are schools, communities and local organizations that have provided health care activities and projects for school children.
2. Those health managements involve nutrition, exercise, sexual behavior, Dengue prevention, sanitation, and drugs.
3. Development model on health management for school children on the basis of community participation includes the process of pre-development by helping the community leaders to realize their problems and health situations in which was known by community forum and deep interview. The researcher team and the community leaders work together on problem analysis and solutions set. In order to solve the community problems, the public policy is set and the intervention and evaluation are done by focusing on community participation.

This developing process has enlightened the community to learn how to set up health system by themselves in order to meet their needs. And it is a possible guide line to develop health care model for different groups further.